

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hozva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 ft —
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsoros egyszori beiktatásért 30 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitólár 4 hasábsoros periódusra 20 kr.

Előfizetési és kiadó hivatal

Dr. SIMONFFY-ház a város-házával szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Előfizetési levelek csak ismert kezektől fogadottnak el.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, november 7.

216. szám

Tisza-korszak ellenzéki világitásban.

(M. P.) A mérsékelt ellenzék két organuma, a Pesti Napló és a Budapesti Tagblatt, mintha összebészélték volna, vagy instructio szerint jártak volna el: azzal tisztelték meg az 4-ikét — a napot, melyen Tisza miniszterelnök tiz év előtt bemutatta magát Magyarországnak miniszterelnöke — egy torzképét, mely csak visszatekintést kelteni a kormányelnök működése politikájára iránt.

Hiszzen torzképet csinálni mindenből lehet. S ha ügyesen van rajzolva, mulatogatosnak is tarthatjuk. De azt ne tételjezzen fel senki, hogy okos ember valaha a mérsékelt ellenzék organumai egyébiránt még őszinték voltak kimutatni, hogy mi a bajuk volt a torzitással. A Pesti Napló akarta bizonyítani, hogy a „Tisza-kormány sokkal több ideig kormányozott, mint a meddig kellett volna“; a „Budapesti“ meg, hogy „a Tisza jubileum a hanyatlás ünneplése.“

Na már, ha valaki ilyet akar bebizonyítani, akkor persze nem lehet csinálni, ha a tényeket és az eseményeket, melyekre következtetését alapítja, eltorzítja. Tisza keze alatt — írja a Napló — „oly mértékben fogyott a nemzet halma, a mily mértékben a kormány halma nőtt.“ Már maga ez, egy oly absurd állítás, a mely eléggé jellemző, hogy milyen szemüveggel nézi, a Tiszát bíráló szentelt ur, az ország állapotát. Hiszen az egész művelt külföld elismeri azt, hogy Magyarország befolyását a monarchiában az elmúlt század haladását a magyar állam megalapításában egyenesen annak köszönheti, hogy egy oly szilárd kormányt tudott Tisza alkotni, melyet a nemzet képviselőinek nagy zöme rendit-

hetlenül támogat. E tény nem is vonhatja kétségbe a Napló, sőt maga is kiemeli Tisza érdeme gyanánt. De hogy absurd állítását mégis valaminő érveléssel támogathassa, hát azt állítja, hogy „Tisza folytonos szolgálatkészségével a dinasztiait csak önmagának nyerte meg.“ — de nem a nemzetnek, s valahányszor nézeteltérés volt a trón és a nemzet közt, Tisza mindig a trón pártjára állott s a nemzeti akaratot csellet vagy erőszakkal kijátszotta.

A ki a közügyek fejlődését az utóbbi időben figyelemmel kísérte, az csak nevetni fog az ilyen alapítvánnyal. Mert hiszen most már nem diplomatiái titok, hanem nagyon is közvélemény, hogy az uralkodóház a monarchia súlypontját mindinkább Magyarországra helyezte. Ki lehetett ezt olvasni azon királyi beszédből is, mely a kiállítás megnyitása alkalmával az összes nagy hatalmak képviselőinek jelenlétében kimondta a nagy szavakat, hogy a Szent-István koronájának a birodalom régi fényében vissza lesz helyezve.

S ha a Napló még mindig Bosznia elfoglalásával akar Tisza ellen érvelni, hát akkor csak azt bizonyítja be, hogy e lapnak nincs helyes érzéke egy nagyszabású magyar nemzeti politika iránt. Tisza az európai megbízásból történt occupatióba nem azért adta beleegyezését, mintha ezt csak az udvar óhajította volna hanem igenis azért, mivel e kérdésben, a melyek működését jellemzik a magyar nemzet és a trón érdekei találkoztak. Igenis „Tisza virtuoz volt a magyar nemzet természetének, jellemének és gondolkodásmódjának ismeretében“ és a szerint engedte az occupatiót végrehajtani. Ő tudta azt, hogy a régi magyar nagyság tradíciója iránti érzék még nem veszett ki a nemzetből és bármilyen aggodalmakat hangoztattak az occupatió ellenségei, az még is megtör-

tént; megtörtént nem a nemzet ellenére, mint a Napló mondja, hanem élesebb látásu nagyjainak tanácsára. Az occupatióval tehát ne argumentáljon senki Tisza kormányzata ellen, mert azt a magyar érdekek szempontjából csak a rövidlátók nem tudják helyeselni. A magyar szent koronát régi fényébe visszaállítani óhajtó magyar királynak el kellett foglalnia Boszniát hogy őrt állhasson a Balkán félszigeten s ne engedjen meg ott oly alakulásokat, melyek vést hozhatnának az országra.

S a mérsékelt ellenzék organumai mint ezzel az érveléssel csufot vallanak egyébbel is. A Napló például torzképpel azt akarná elhíteni, hogy Horvátországban rosszabbul állnak ma a dolgok, mint Tisza kormányzata előtt.

Ha igazságérzet vezetné e lapot, eikellen ismernie azt, hogy azok a bajok, melyek Tisza kormányzata alatt Horvátországban mutatkoztak, nem e kormányzatnak a rovására irandók. Ha Tisza eszméi szerint jött volna létre Horvátországgal a kiegyezés, akkor a magyar állam közjogi continuitása a Dráván túl fenmaradt volna. Egy ellenzéki közlöny az „Egyetértés“, éppen pár nap előtt mutatta ki, hogy hol van ama bajok eredete. Ajánljuk a Pesti Napló és a Budapesti Tagblatt kritikusaiknak figyelmébe, a szélsőbal közlönynek ezen fejtegetéseit. Megtudhatjuk abból, hogy ők igen tájékozatlanok, ha a Horvátország közjogi helyzetéből eredt visszahatókat Tiszának tulajdonítják. Tisza ellenkezőleg, gyökeresen megjavítja a közviszonyokat Horvátországban. S a rövid idő múlva ott életbe léptetendő közigazgatási reform tisztult helyzetet fog teremteni és Starceviček egész hatalmát elfogja seperni. Erre a talaj már elő van készítve.

A pénzügyi helyzetrevonotkozó mérsékelt ellenzéki kritika a képzelhető legnagyobb ferdítés. Azt mond-

ják ők, a Napló és a Budapesti Tagblatt, államháztartásunk helyzete nem javult, sőt rosszabbodott. De azt csak nem tagadhatjuk, hogy rendes szültségeit önére jövedeléről fedezheti az ország, s hogy a beruházások vasúti előlegek és adósságtörlesztések, jelentékenyen meghaladják az államháztartásunkban mutatkozó hiányt! Pedig maga a Napló is beismeri, hogy mikor Tisza kormányra lépett, legaiább is 20 millióval volt nagyobb a deficit, mint a beruházások s azt is tudhatnánk, hogy a hatvan millió forint meghaladó hiány fedezésére akkor csak úgy uzsora-kamatra kaphatott pénzt az állam.

A ország állapotának megítélésén igen komoly dolog. Ne humbugtáljanak ezzel, mert elárítják a népet! Ez pedig komoly dolog.

A gazd. kormánybiztosok.*

Csonaköz, nov. 2.

A gazdasági kormánybiztosok eszméjét a „Nemzet“ hasábjain pendítettem meg. Azóta hozzászólt ehhez a „Gazdasági Lapok“ s a vidék több tekintélyesebb lapja Sajnálom hogy a gazdakongresszus türelmetlen volt a speciálisan magyar érdekek iránt, mert ott kellett volna megvitatni. Lehetett volna az első három napon nemzeti közgyűlési kongresszus, a magyar gazdaközösség get pedig az ezt követő három napra kellett volna összehívni, mert így csak fél munkát végeztünk, plane az maradt el, a mi bennünk leginkább érdekelt volna Amde elmult esőnek nem kell köpenyeg. Köszönjük meg szépen mit kaptunk, s a többekre nézve folytatassuk eszmees-résünket a sajtó terén.

A mint tehát említet, indítványt tettem a Nemzetben „Nevezzen ki a földművelési miniszter négy gazdasági kormánybiztos Dunáninnen, Dunántúl, Tiszáninnen, Tiszántulra. Kifejejtettem Erdélyt, ide kellene az ötödik.

A „Nemzet“ nem lévén speciálisan gazdasági lap, csak röviden jleztem ott,

* Kitérő munkatársunknak e figyelemre méltó cikke a „Magyar föld“ című szakkalapban jelent meg a melyben különösebben is ajánlották a gazdaközösség figyelmébe.

„Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A nyomtalan eltűntek.

Minden háboru után megjelen a: eltűntek hosszu névsora. Bajtársaik közt harcoltak, de a harc hevében, zajban elveszték bajtársaik szeméi elől és este, midőn neveik olvastattak, nem jöttek elő, hiányoztak. Egy tűnt el nyomtalan nagy költőnk Petőfi is. Az erdélyi utolsó ütközetek egyike után a magyar kukoricza földeken látták utószort? Egyonitották-e ott, vagy a visszavonulás alatt foglyul esett-e a szerke száguló orosz csapatoknak? Nem tudjuk, s nem is fogjuk tudni soha. Eltűnt, de feledve nincs.

Azok kikibekés időben a társaságból egyszerre eltűntek, vagy öngyilkosok, vagy rosva életnek meg. Csontvázak, melyeket hagyott aknában, kiszáradt kutakban, kőhányásokban, rombadólt falak alatt, learatott mezőkön vagy a föld felszine alá temetve találunk, társadalmi mysteriumokra mutatnak. Melyek egykor valószínűleg általános izgatottágot okoztak, vagy legalább egy kis körnek barátoknak és rokonoknak sok aggodalmat okoztak. Persze hogy az ember az okát keresi, hogy az ember eltűnésének az oka megkeresésé sem tragikus. Ama „tisztelőre“ pap“ ki néhány hónap előtt oly körültekintően közlött el, hogy abból a Penny papok (olcsó néplapok) egész érzékeny részét csinálták, csak egyszer akart a világi életben részt venni. Egyszer csak elismerték a felismerhetlen világi öltözetben bujaszosan. Az egyházhoz nem tért vissza a tisztelőre méltó ur, de életben maradt.

1830-ban midőn a braunschweigi híres orradalmacska volt, mely alkalommal a kastély lángok martaléka lön, — egy götényi canulé az elsővendéglők egyikében volt találva. A nagy nap pestélyén, midőn a kas-

tély lángokba borult, kiment, hogy az égő kastélyt megnézze, s többé nem tért vissza. Az általános izgatottságban mindenki azt vélte, hogy, — a lángok áldozatát esett, és sajnálták a derék szülöket, kik egyetlen büszkeségük s támaszukat veszítették el egyetlen fiukban. A hírlapok közlötték e szomorú eseményt, — s ha a szegény szülők nem tudták is meg, hogy mivé lett öregségük támasza, legalább fiuk értesült, hogy csinje tökéletesen sikerült. belemért az adósságba, másképp menekülni nem bírt, eszébe jutott, midőn a kastély égett, hogy, ha most eltűnik, azt fogják hinni, miszerint a lángok áldozata lett.

Körülbelül kétszáz évvel ezelőtt egy híres író, ki magát mint tudós kitüntette s ki a leghíresebb tudományos gyűléseket látogatta, egyszer csak eltűnt mint a ki elcsúszott. Hazájából Flandriából, hol akkoriban polgári háboru dühöngött, Franciaországba menekült, hol, mint a görög irodalom tanára nagy tiszteletben részesült. Egyszer a mint az utczán ment, azon városban hol lakott, az utca népes volt, és többen látták, hogy egy ur, ki a másik oldalon egy kapu alatt állt, intett neki, mire a tanár az utczán át, s bement a kapu alá. E perc óta senkisé nem látta többé. Barátjai, tanítványai a városi előjáróság és egyéb nyilvános hatóságok megkereslették mindenféle nyomozást, mind hasztalan, a tisztelőre méltó tanár eltűnt nyomtalan. Megyikoiták-e azon házban vagy talán valami bünt követett el s jobbnak hitte, ha eltűnik; vagy talán valami véletlen véget vetett életének, vagy megváltoztatta nevét s talán zárdára ment, vagy megszökött valaki néjével — mind ez lehetséges. De az emberek előtt Feith életpályája ama kapunál végződik, — kinek nevét most már csak azok ismerik, kik tudományos és érdekes művét „Antiquitates Homericae“ becsülni tudják.

A hagyomány egy másik tudós eltűnéséről szól, még pedig nagyon különböző okból. Hirtelen eltűnés volt, de csak bizonyos időig tartott. Egy fiatal tanuló egyszer csak eltűnt barátai közül Oxfordból. De midőn eltűnt, a közép tengeren egy merész ka óz tűnt fel, ki mint valami tengeri sas száguldozott a hullámok felett, megfosztott minden hajót s egy kis' természetlen szigeten hol tanyáját fölütötte, halomra rakta az elrablott kincset. Itt osztozkodott társaival és elhagyva minden czimboráit egy nőt keresett fel, ki vad életmódjában osztozott vele. Midőn ezélt, melyért tengeri rablóvá lön, elérte s a nő meghalt, a tengeri rablók elosztották és a sziget ismét elhagyott lön. mint azelőtt. Nemsokára a tanuló visszatért az egyetemre könnyveivel pappá lön s fokról fokra emelkedett, végre mint yorki püspök halt meg.

1812-ben élt Margateben bizonyos vámbívatálnok nejjével és gyermekeivel, és az egész városban minden gyermek ismert. Egyszer szokott újrátartá a tengerparton. November havában délután négyóra felé volt az idő, s a közlő zivatar fenyegetőzött. Már midőn elindult, meleg jól bélt felnyömben, egész álláig begombolva ment el hazulról, kezében távosóvével övében pisztolyok s nehéz törrel, többekkel találkozt és beszélt. Ejjel iszonyu zivatar dühöngött s végtelen sötétség borított mindent. Ezen sötét éj nem viradt fel többé a vámbívatálnoknak; miután a legterjedelmesebb kutatások s keresések sem vezettek célhoz neje és gyermekei mint holtat siratták meg. Azon hiszemben éltek, hogy valamely szirtől a tengerbe zuhant. Harmincz évvel később egy paraszt mezején közel a tengerparthoz ásní kezdett. Asójával gombot dobott ki, melyen a királyi czimer volt és a mint tovább ásott, egy csont vázat ásott ki, melyen vámtisztí egyen ruhák függtek. Külön-

félé körülményekből kitént, hogy az az eltűnt vámbívatálnok hullája.

Londonban csak nem naponta fordulnak elő hasonló esetek. Némelyek eltávoznak hazulról, hogy barátaikat meenek látogatni, s elmaradnak örökre. Fiatal hölgyek megszöknek szüleiktől vagy egy francziával vagy némettel, ezek aztán párhét múlva elhagyják kedveseiket, s a fiatal lánykák visszatérnek szüleikhez, ha illőnek tartják. De az elhagyott nő rendszeren nem gondol arra, és azon hiba, melyet szenvedélyes szerelemből követett el, öngyilkosságra ragadja, vagy pedig szegény tejes életbe dönti. Bizonyos fiatal hogy minden felismerhető önbélküli hagyja a el szülei házat, oly hirtelen, oly titokban hogy mozdulatait nem lehetett, hogy maga maga ment-e el vagy másod magával. Hirdetéseket bocsátottak közbe, jutalmakat tűztek ki; az atyja tekintélyes ember lévén minden oldalról támogatott, de mind hasztalan. Ev év után mult, s az eltűntet egészen feledték. Negyven évvel később az elveszett hölgynek egy még akkor nem is született fivére vándorolt ki Ausztráliába. A mint Sydneya ért, neve az újságba az ujon érkezettek névsorában megjelent. Egyszer a mint reggeli mellett ül a vendéglőben, jelentik neki, hogy egy nő keresi, ki beszélni kíván vele. Alig hogy belépett, azonnal családja felől kérdezősködött, s mint nővér mutatta be magát. Fivérének aztán elbeszélte történetét. A nő nem egyedül távozott hanem kedvesével szökött meg. Ausztráliába mentek és ott vendéglőt nyitottak. s e vendéglőt férje halála után is megtartotta. Ezen vendéglő volt oka, hogy hollettét nem tudatta. Félt, hogy büszke szülei lányukról, ki vendéglősnő, mit sem akarnak tudni.

A híres Ferguson James leánya eltűnésének tragikább vége volt. Midőn egyszer leányával a tengerparton sétált, mint rendszeren gondolkodásba mélyedt, leánya kivonta

hogy ezek a gazdasági kormánybiztosok mire valók lennének; feltéve magamban, hogy az arra hivatott szaklapok basájain tüzet-ebben fogok az oszmény foglalkozni.

A gazdasági kormánybiztosok tehát a mezei gazdaság terén arra valók lennének, a mire való a borászati kormánybiztos a borászati és iparkormánybiztos pedig az ipar terén. Es hogy a borászati iparunk fejlődésének érdekében nevezett biztos urak megnyit tettek azt az országos kiállítás mutat-meg

Némileg visszasan is tetszik az, hogy kormányunk a mezőgazdaság terén ellenőrző és végrehajtó, illetőleg vezér-özegekkel még eddig nem bír, s mindössze azzal kell megelégednie, amit (ott a hol vannak) a gazdasági előadók minden rendszeres ellenőrzés nélkül elkövetnek.

Tulajdonitannak kell pedig eme nagyon is érezhető hiányt annak, hogy három minisztérium vezetésének feladata nehezedik egy emberre s mind a három minisztériumnak minden időben teljes figyelmet szentelni nem képes. Innen a panasz, különösen a a gazdák közt, hogy a gazdasági érdekek elhanyagoltatnak, a földművelési puszta rendelkezések nyilvánvaló, a mely rendeletek többnyire papirosan maradnak.

Hogy pedig a gazdák eme panaszát mennyire alapos, vagy mennyire nem, itt nem vitatjuk, de annyit határozottan állítunk, hogy a magyar kormányunk földművelési miniszterétől buzgóbb tagja nincs, ki éjjelt napallá tesz, minden idejét, minden percét szakmája vezetésére fordítván a legnagyobb lelkiismerettel, és hogy a nagy közönségnek a miniszter ezen ernyedetlen munkásságáról tudomásul még sincs az leginkább csakis a végrehajtó, a mozgósított közegek hiányának tulajdonítható. A földművelési miniszter egész munkaköre a központra van szorít-kozva, a hol a mezőgazdaság gépezetének billentyű mozgatják. Szólt is a hangszér, csak olyan nincs a ki tánczoljon, mert nincsenek a kik táncba vigyék a közönséget. „Zenét hallunk, de embert nem látunk.” — ez levén a mai földművelési minisztérium rövid jellemzése. Egyik vagy másik minisztérium hivatalnok ugyan megjelen néha néha itt vagy ott, körülnézi magát, intézkedéseket tesz és haza megy, de hogy azok az intézkedések hogy lesznek végrehajtva? ez már a dolog megfejtetlen oldalához tartozik.

Tekintsük pedig miudenekelőtt, mint kizárólagos és egyedüli főtényezőket, a gazdasági egyesületeket.

Először is azt fogjuk látni, hogy gazdasági egyesülettel mind ez ideig még igen sok megye nem bír, mely megye pedig gazdasági egyesülettel bír, ott a gazdasági egyesület működése attól függ: ki az elnöke és titkára? A hol az elnök tevékeny, ott rendszeres tevékenységre szorítja a titkárait is, a dolgok mennek valahogy, de a hol csak a titkár tevékeny, a dolgok már csak félig meddig mozognak hol pedig sem elnök sem titkár nem tevékeny, ott a gazdasági egyesület a boldogok álmát alussza.

De vajon mi téren. Ezentul vajmi kevésnek terjed figyelmé, pedig az állatnyésztés és a gazdaságra csak egyik ágát. Mert hiszen nem állítom, hogy nincs kivétel; de a legtöbb egyesület feladatát ez képezi. Nagyon ritkán esik meg, hogy a gazdasági teendő minden ága csoportosítottatnék és megbeszélhetnék, hogy szakszerű tudományos eszmecsere váltatnának, hogy a gazdasági intenzív vitele tárgyalatnák,

karját karjából s Ferguson halála után tudták meg, hova lett. Egy fiatal ember, ki atya előadásain ismerkedett meg vele, megszöktette, Olaszországba vitte s ott elbágyta. A nő egyedül tért vissza Angolországba s a szinpadnak akarta szentelni magát. Garrick megkísérelte, de tehetégtelen lévén elbocsátá. Aztán a költészetet kísérte meg, itt szerencsétlen volt. Kétségbeesésében a bűn karjai közé veté magát és egy nyomorú gúnyhóban végezte életét. Halálos ágyában meg ismertette magát az orvossal.

Déli Walesben, Lanelly városában történt az a dolog, melyet Teayon „Enoch Arden” című költsi legendájában felhasználott. Egy férfi, kinek neje és két gyermeke volt, hirtelen elhagyta családját, és nyomára sehol sem lehetett találni. Neje mint szokás, egy évig gászolta férjét s ez alatt más férj után nézett. Már ismét férjnével volt, midőn egy matróz érkezett Lanellyba s azt beszélt neki, a hajó melyen ő férjével matróz volt, elsüllyedt s egyedül ő menekült meg róla. Ismét évek multak el, egyszer csak ép egészenesen tér vissza John William, a nő első férje. A nő második férjével éppen sétálni volt. William tudta hogy a kulcsot már az-lott is hol szokták volt tartani, csak ugyan ott is találta, be ment s leült az ablakhoz. Nemsokára látta nejét és gyermekeit egy idegen kíséretben hazafele jönni. Neje elé sietett s ez azonnal fölismerte őt. Ezen egyszerű emberek következőleg kerültek ki az összeültözést, Abban egyeztek meg, hogy egyikük a nő jobb oldalára, a másik pedig balra áll, s a ki felé a nő fordulni fog, az marad a férjének. A nő jobbra első férje felé fordult s a másik szerényen visszavonult.

hogy kísérletek tételére behatóbb figyelem fordítatnék. Es éppen ezért mert a gazdák igényeit, a tapasztalati és tudni tanulni vágyók óhaját az ily egyoldalu egyesülés nem elégíti ki, mert az egyesülés a gazdák gyarapítására és utbaigazítására kellő sikerrel nem működik, tapasztalható a közöny országserete. Az egyesületi tagok a tagságnak nem érzik hasznát, a nem tagok nem érzik kárát, s e szerint az egyesülésnek szükségessége indokolva van ugyan szóval de tapasztalatilag bebizonyítva nincs valaminthogy a mi szervezkedés mellett nem is lesz, nem is lehet.

Vajjon a vilék melyik egyesületi elnökétől követelhetjük, hogy minden idejét az egyetl munkáossá fejlődésének szentelje? Kiteheti ezt, ki ér erre rá? De még ha teheti is, meddig terjedje az ő hatásköre? Hiszen minden lépten nyomon oly nehézségekbe ütközik, melyek tetterjét megbénítják. Részint ama nehézségek, melyeket az örökös gyűléseséj rejt magában, hogy t. i. a gyűlésezés nélkül saját belátása szerint alig tehet valamit, azt pedig tudjuk, hogy a gyűlések néha sőt gyakran a legéstrevalóbb eszméket is elvetik, kivált a hol a gyűlésezők szakértelmét, az indítványozó szakértelmével nem áll színonalban. De az ily folytonos gyűlésezés roppant nehézkes is.

Avagy összeütközésbe jön az egyetl a hatóságokkal és nincsen a ki eligazítsa. Folyamodás ide, folyamodás oda. Huzavonák, halasztások elviszik a tényezők kedvét. Az összeköttetés a földművelési minisztériummal is igen laza és nehézkes. Hivatalosan egyik sincs kötelezve a másik iránt, sőt a legtöbb esetben eltérők a nézetek, vagy nem értik meg egymást. Ilyenkor nincs közvetítő, hanem megy az írásbeli érintkezés iszonyu hosszadalmassággal.

A földművelési minisztérium megkeresésői igen sok esetben figyelmen kívül hagyatnak és holt betűk maradnak, még pedig nem csupán azok, melyek a gazdasági egyesületeknek, hanem még azok is, melyek a hatóságoknak küldetnek meg. A közönségnek igen sok esetben még csak tudomására se jut. Így aztán természetesen, hogy működhetik a miniszter a nélkül, hogy az ország tudnára valamin.

A közgazdasági előadók utasítása igen szépen van kidolgozva, de nem igen kér belőle a legtöbb. A referadák, melyeket a földművelési miniszterhez küldenek, bizony nem mindig hitelesek sőt nem egyszer félrevezető, még azok is, melyek a közgazdasági bizottság előtt mondatnak el, hol a legtöbb esetben mosolylyal találkoznak, mert a bizottság tagjai az előadó ur tevékenységét jól ismerik.

Méltóztassék a földművelési miniszternek az alispánok véleményét a közgazdasági előadók működéséről négy szemközti meg hallgatni (itt is a tisztelek a kivételnek) hát meg fog róla győződni, hogy a közgazdasági előadók hasznossága a mai rendszer mellett csak a képzeletben létezik.

De hiszen kérem, nincs is ebben semmi rendkívüli. Régi dolog már az az, hogy ellenőrzés nélkül rendet tartani, s helyes szabatos működési apparátust alkotni nem lehet. De hiszen a földművelési minisztérium kivételével nincs is miniszter, ki az ő saját hatáskörében végrehajtó és ellenőrző közegekkel ne bírna. Ugyan mire menne a közoktatási, a közlekedési, vagy bár melyik miniszter ily közegek nélkül? Hogy lehet ilyenek nélkül hatásos tevékenységet kifejtetni, s van e következősebb mint az, hogy a földművelési miniszter puszta a központra szorított közegeknek gazdasági fejlődésük terén a miniszter buzgóságával arányos harral nincs.

Mig tessék megkísérteni. Tessék csak ideiglenes kísérletképen Dunán innenre, Dunán túlra, Tiszán innenre, Tiszán túlra és az erdélyi részekre megfelelő utasítással egy-egy kormánybiztosot küldeni, de tevékeny és szakembert, — ám megfogja látni a magas kormány, hogy egy év alatt több eredménye lesz hazafias működésének, mint talán eddig öszevéve.

Czikkettem azonban most továbbra nyugtani nem akarom. Elég ez egyszerre, méltóztassanak felette gondolkozni. Napok mulva, a t. szerkesztő ur engedelmével ezen kormánybiztosok teendője és hatásköréről fogok szólni.

Tövölgyi Titusz.

Napi hírek.

A tornaegylet által az 1885. nov. hó 8-án vasárnap d. e. 10 órakor tartandó tisztújító közgyűlésre az alapító, pártoló és működő tagok tisztelettel meghívattak. Az elnökség.

A tisztviselő egyesület nagyerdői fürdőre szóló jegyei Tamásy Béla ur győgytárában kaphatók: gőz jegy 35 kr. porcelánkád jegy 42 kr. ára. — Midőn ez a tagok tudomására hozatik, egyuttal kéretnek a tagok, hogy jegyvételekél a pénzváltás kellemetlenségeit kikerülendők: megfelelő aprópénzzel lássák el magukat, az igazgatóság.

Esti tanfolyam. A kereskedő ifjak önképző egyesülete és a kereskedelmi tanintézet igazgatósága által, felhívott részére f. hó 15-én... óra terjedő esti tanfolyam nyitattik. Előadotnak a következő tan-

tárgyak: 1) keresk. könyvvitel, 2) keresk. számlák, 3) keresk. levelezés, 4) váltó és keresk. isme. — Kik e tanfolyamot bevégeznek, feljogosítva lesznek a szakvizsga letételére. A tanfolyam egész tartamára, a szokásos 2 fnt beiratási díjon kívül a fent nevezett egyesület tagjai által 10 fnt, a nem tagok által pedig 20 fnt részvételi díj fizetendő két egyenlő részletben. — Részvételi szándékozók, és pedig az egyesület tagjai Zádor Lajos egyes, elnöknel az egyesületen kívül állók pedig a keresk. tanintézet igazgatóságánál jelentkezhetnek. Zádor Lajos egyesületi elnök.

— Debreceiek az erdélyi magyar ságért. Klatrobecz Endre, ki Debreceben pártatlan buzgalmat fejt ki az E. M. K. E. érdekében, újabb tagokat szerzett a kultur egyesületnek; a nála lévő iven legközelebb alapító tagul beiratkozott B a l a s s a K á r o l y kereskedő 100 frral, melyből 20 fnt első részletként már le is fizetett; rendező tagul hat évi kötelezettséggel 2 fnt évi tagsági díj mellett T i l l J ó z s e f, s pártoló tagul G á l l F e r e n c z.

— A Felolvasó körből. A jelen évad elején a következők léptek be tagok a körbe: Abrahám László ügyvéd mint pártoló tag, Bay Iona urhély mint alapító tag, Dr. B a c o n y Lajos jogakadémiai tanár Balogh Zsigmond ügyvéd, Balogh Soma pénzügyi tanácsos, Csathy Károly könyvelő, Dankó István főállatorvos, Fischlein Márton kereskedő, Fludorovics János k. r. tanár, Fürst Ödön kereskedő, Geisberg Ferencz tavirda igazg. hiv. Haraszthy Gyula tanár, Hansner Lajos bizt. társ. vezérig. Dr. Kenézy Gyula orvos, Kepes Géza, Laczkó Dezső k. r. tanár, Mándoky Béla Mentze Henriku, Pongrácz Géza kereskedő, Szabó Antal vasuti tisztviselő, Steinger Gyula mérnök, Török Péter tanár (H. Bőszörmény), Váradi Ignác bizt. társ. vezérig. Zimmermann Jenő kereskedő. Fölkértek a körbe belépni óhajtok hogy e szándékukat mentől hamarabb bejelenteni sziveskedjenek, hogy tagsági jegyüket, a mely egyszerűsággal állandó belépti jegyül szolgál a kör felolvasó estélyeire ideje korán megkaphassák.

— Sertés, juh, és szarvas marha kivétel Debreceből. Okt. hóban a vasuton elszállított Debreceből juh, és öri: 5052 db a legtöbb Bécsbe t. i. 2988, azután Verőceire 734, Kőbánya-Budapestre 559 db; szarvasmarha 987 db, sertés 9855, legtöbb Kőbányára: 4867, Kecskemétre 822, Pusztapóra 688 db. Az összes kivétel tehát 15894 drbot tesz.

— A helybeli ügyvédi kar ismét egy jeles taggal szaporodik meg Dr. Dusóczy Ferencz a Dusóczy család fiatal tagja az ügyvédi vizsgát letéve városunkban fog letelepedni.

— Színházi hír. Erőkes előadás lesz holnap Vasárnap; szinrekerül Hegedűs Lajos korán elhunyt költőnek a „Bibor és Gyász” című történelmi drámája; A feükölt szellemű ifjú író Jókai Mórnak „Könyves Kálmán” című drámájával egy szerre pályázott a 100 arany pályadíjra, a bírák nem tudván határozot különbséget tenni e két mű eisősége felett, a kitűzött 100 arany a két pálya munka között egyenlő képpen osztatott fel. A vasárnap előadást legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe. A főszerepek: Zilahy Gyula, Nagy Ibolyka, Demidor, Bokodi, Boros és Gyöngyi kezében vannak.

— A nagyerdői gőzfürdő a jövőhétén hétfőn, kedden, szerdán, kazántisztítás miatt zárva lesz.

— A katonai sorozás alá kerülő helybeli ifjak igyelmébe. A m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte Debrecezen rendezése is az 1886-ik évi ujonozásra vonatkozó előmunkálatok teljesítését. Az idevonatkozó tájékoztató fölhívásból, mint legáltalánosabb érdekelt adjuk a következő részt: A z ö s s z e í r á s. Mindazok, a kik az 1886-ik évi ujonozálatásra, mint 1-ső, 2-ik és 3-ik korosztálybeliek vannak felhiva, vagyis akik az 1866-ik, 1865-ik és 1864-ik években születtek, kötelezve vannak az alólti községi eljárásonál, az összeírási jegyzékbe teendő fölvétel végett, a nélkül, hogy külön szóbeli vagy írásbeli felszólítást várnának, és tekintet nélkül arra, vajjon ugyanazon községi illetőségűek-e, — vagy sem, — ha még eddig nem jelentkeztek volna, — azonnal által személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni; s ellenkező esetben, a mulasztás hátrányos következményeit, az 1868-ik évi t. cz. 42-ik szaka szerint maguknak tulajdonítsák. E törvény 42-ik § a ekként szól: „A legközelebbi rendes állításra megjelenni köteles és erről eleve értesített korosztályok mindenik hadkötelezettje tartozik magát a megelőző év november havában beiratás végett, illetékes községi vagy tartózkodási helyének előjárójánál, akár írásban, akár személyesen jelenteni; ha pedig ezt anélkül, hogy legyőzhetlen akadályok hátráltatták volna, elmulasztandja: a további törvényszerű eljárásra veendő tekintet nélkül, száz firtig terjedhető pénzbírsággal, vagyontalanság esetében pedig husz napig tartható fogsággal büntetendő. Az ily pénzbírságok azon helységekbeli szegényalap javára fordítandók, melyben az illető hadkötelezes tartózkodik.” Az összeírási lajstromok, nyilvános helyen, a végett tétetnek ki: hogy azokat mindenki megismerhessen, azoknak neveit, a kik az

összeírásból bármi módon kimeradtak. Idegen illetőségűek szintén minden felhívott korosztályban összeírandók. A ki időben sorozás jásában tartózkodik, és fontos okoknál fogva például mint hivatalnok, vagy tanuló s. a. t.) nem hagyhatja el tartózkodási helyét, a honossági járásbeli tisztviselőnek előlegesen lett megkeresése, és ennek engedélye folytán, a tartózkodási hely sorozói bizottsága elé állíttathatik. Hogy az ily megkeresések idejében megtörténhessenek, az illető feleknek, haladéktalanul, és esetleg tartózkodási helyök hatósága útján, folyamodniok kell a honossági tisztviselőkhöz. A s o r s h u z á s járásonként és csak az 1-ső korosztályban összeírni ifjakra üzve, szközlenő; Ezen sorshuzás, a járásbeli tisztviselőnek s a községek előjáróinak jelenlétében, fog megtörténni, s határnapjúl 1886 évi jan 15-dike tüzetik ki. A kik bármi okból akadályozva volnának a sorshuzáson megjelenni, — azok helyet netaláni meghatalmazottjuk, — vagy az illető község előjárója, — fog sorszámat huzni. — a mely az összeírottra nézve, azon tekintetben, vajjon a sorhadhoz, a póttartalékhoz, vagy a honvédséghez lesz-e beosztandó, — a hivatalból való állításnak, vagy az örökölt mezei gazdaság birtoklása ezimén az ujoncz jutalek helyett is a póttartalékba való beosztásnak eseteit kivéve, — a védkötelezettség egész idejére irányadó leend. Az összeírt hadköteleseknek tehát a sorshuzásra nem kell szükségkép személyesen megjelenniök.

— Társasestély a Koronában a nov. 12-én megnyitó felolvasó estély, a mely mint a mult évadban ugy az idén is a városban nagy termében megy végbe, esti 8 órától kezdve folytatást nyer terített asztalok mellett, jó zene hangjainál vidám társalgás közt a Korona szaló termeiben. Közönség lesz még pedig nagy és díszes közönség, az bizonyos. Számítunk különben a kör iránt érdeklődő és a felolvasásoknak hü, hallgatóságát képező hölgy közönségre. Bálit tolettte s bálit tesz mellözve leszen az estelyen teljesen. Ezyszerű séta öltözetet egy a hölgyek mint az urak részéről. „Kontár filozof”-unktól mit várhatunk, azt az Epilog megmutatta azoknak, a kik hallották vagy olvasták A társasestélyen felolvasásra kerülő „Prolog” mely humoros verszet alakjában ösmerteti a jövő évad programját, bizonyára hozzájárul majd ahhoz, hogy a tavalyihoz hasonló jó hangulat aralkoojk az estélyen A „Prolog” felolvasására szintársulatunk jeles tagját B o k o d i urat sikerült megnyerni Ujból kiemeltük, hogy ez estélyre szóló külön meghívások nem történek.

— Egyetemi hallgatók statisztikája. A budapesti tudomány egyetemén a jelen 1885—86 tanév első felére összesen 3355 en iratkozta be, mely szám az egyes fakultások közt következőleg oszlik meg: A hittudományi karnál 92 hallgató; a jogés államtudományi karnál 1850; — a bölcsészettudományi karnál 269; a gyógy-szerészeti tanfolyamra 70 hallgató. Az egyetem összes hallgatóinak száma az idén a mult év első felével szemben 27-el apadt.

— Dr. Klár Vincze városunk ismert orvosa, lakását Hatvan és Kismester utca sarkára, Mayer F. házába tette át.

— A „Lőtökép” nevű esárdát a b. újvárosi ut mentén a tegnap tartott második árverésen az eddigi bérlő Rosenfeld Abraham vette ki 1905 firtért. A megelőző években 1751 firt volt a bérlési összeg.

— Rácz Károly zenekara holnap d. u. a „Hungáriá”-ban, este pedig Vilmos Lajos sörészarnokában fog játszani.

— A Hungária éttermében ma este ritka estély lesz. V a d p e c s e n y é k és dupla márciusi sört fognak kiszolgáltatni. Ugyanott holnap kitünő villás teggeli lesz kapható, (bécsi és augsburgi virsli) a mely mellé korona sör csapolgatik.

— Törvényszék. Most, a mult csütörtökön volt végtárgyalások alkalmából megemlítettönek tartjuk, hogy a Sipos József törvényszéki írnok elleni sikkasztási ügyben utóbbi a törvényszék felmentette, mivel a vádban tett különben is csekély összegre, 12 firtamenő sikkasztási cselekményt igazolva egyáltalában nem látta. Különbén ideje is volt, hogy ezen évek óta folyó ügyben ítélet hozassék, mert aki tudja, hogy vád esetében az illető felüggesztetik és csak felét kapja amugy is csekélynek mondható fizetésének — kinosan fogja elismerni a bizonytalanságot, melyben nevezett az ellene figyelmeleg s bünyőileg évek óta tartó vizsgálat alatt érezhetett. — Védő ügyvéd Gyűgyei József volt.

— Pénzbeszedő, fölvéttetik oly egyén, ki jó bizonyítványokon kívül készpénzben biztosítékkal rendelkezik, bővebb felvilágosítást ad szivességből e lap kiadóhivatala.

A Debr. ipar és kereskedelmi bank október havi kimutatása.

Bevétel pénzkészlet szept. 30-án 40851 firt. 80 kr. Kifizetett váltók után 286246 firt. 85 kr. Befizetett előlegek 2169 firt. befizetett kamatok 5987 firt. 62. Kamatozó betétek 88413 firt. 85 kr. Érczpenz eladás 203 firt. 17 kr. Értékpapir 4712 firt. 28 kr. folyó

ma 328340
33. kr. jut
15 firt. 05
főösszeg 78
Ki a d a s
mitott váltó
kre 8720 f
er, kamatozó
60 kr. ércz
kpapir vásár
ma 349983 f
tiszi fizetési
re 14 firt 7
szelvény vás
ra 24 firt, fe
ra 219 firt 7
pénzkészlet
782164 firt. 0

Schaumann

Kérek azonn
ort, utánvéte
hatással van.
azokat azon
töknek elaja
bb ezen gyon
ni, mert gyon
nélkülözhet
Gera, (Reu

Kapható a
okerauban és
egyszertárban

Egy
Szerem kiti
inzókra talált
közönséget es
morsórt kéri
gy minden dob
va.

Közvény
nos es. k. udv
rnak.

Szerencsém
gy az öntől ké
ly, engem kin
nt a l a m a n
ly ellen már i
ül használtam

Nem mulaszt
rheuma bánta
ebben ajánlan
lett vagyok

Alsó
Az áruhely
számban fo
hirdetésre ut

(V. Gy.) A
ez idény m
ha a két oper
runk vonni a
ann meséi” cla
szkamaival hi
s úres házár
„Nisida” a t
szinüleg cass
gy ha cassa d
a az oporetto
a költséget ne
ségegel „hat k
t a szerescen
t előadásaira
ezt tudunkr
tomboló, fá
döntő „h u r i
t megnyernie
ny legördült
jötté” volt lát
Mindezek v
gyobb tetszést
gy meg ezut
nak gyakorol
gyertett a k
tetett négerek
t meginterview
eggy dicserni k
hat fajezték ki
landón Aradi
és egyebekhez
ak és megtón
ében,

De maradj
nak végre magá
ge gyűgyűségét
Az első felv
ult szöveg a
ul és sem érd
nem mulatta
tat. Az egész p
tethető szám: az
yanazok nehán
a Nisida és l
polnainak (Mon
ben K. nrna n
e mikor Barnac
teti akarja t
tenorista! mi

paradtak. Idegen felhívott kor... ki idegen soro... fontos okoknál... ok, vagy tanul... el tartózkodási... tisztviselőnek... és ennek enge... hely sorozói... Hogy az ily... ténhessenek, az... ul, és esetleg... a utján, folya... tisztviselőkhöz... és csak az... ifjakra azve... járásbeli tiszt... órnak jelenlété... arnapján 1886... kik bármikből... szúzáson meg... etaláni megha... illető község... t huzni. —
azon tekintet... póttartalékhoz... beosztandó, —
egy az öröklött... én az újoncz... kba való beosz... édkötelezettség... Az összezt... szúzára nem... megjeleniök.
onában a nov... y, a mely mint... a városháza... ti 8 órától... asztalok mel... társalgás kö... Község lesz... nség, az bizo... ör iránt ér... hallgatóságát... li toiletté és... estelyen tel... egy a hölgyek... utár filozof...
Epilog megmu... gy olvasták... erülő, Pro... alakjában ös... t, bizonyára... y a tava... ralkoojék az... ra szintársu... urat sikerült... y ez estély... történek.
tatisztikája... en a jelen... es 3355 en... es fakultások... A hittudo... ; a jog... 1850; —
9; a gyógy... ó. Az egye... az idén a... tel apadt.
unk ismert... ester utca... t.
csárdát a b... ott második... ld Abraham... zó években
bolnap d. u... mos Lajos
ma este
nyék és
szolgáltatni.
eggyeli lesz
sli) a mely
lt esütörtö... megemli... főszef tör... si ügyben
mivel a
szvegre, 12
t igazolva
ideje is
yben ítélt
vád eseté...
csak felét
ató fizeté...
bizonytá... ne figyel... vizsgálat
Gyógyoi
oly egyén,
szépénben
elvilágosi...
vatala.
ereske-
havi
30 án
án 286246
rt. befoze-
tatózó be-
adás 203
kr. folyó

328340 frt. 38 kr. házjövetelem 83
33. kr. jutalék 25 frt. 15 kr. előleg bé-
15 frt. 05 kr. nyomtatvány eladás 10.
főösszeg 782164 frt 69 kr.
Kiadás Házépítésre 6647 frt. 30 kr.
váltókra 266281 frt. 23 kr. elő-
legre 8720 frt. fizetett kamatra 202 frt
kr. kamatozó betét visszafizetésre 78135
60 kr. érczépén vásárlásra 3629 frt. 91
papír vásárlásra 3692 frt. 78 kr. folyó
349983 frt. 58 kr. ház jövedelemre —
fizetési fizetésre 1030 frt. 84 kr. előleg bé-
re 14 frt 75 kr. üzleti költségre 57 frt
szelvény vásárlásra 489 frt 68 kr. oszta-
s 24 frt. felszerelésre 88 frt 15 kr., —
219 frt 71 kr. nyomtatványra 55 frt,
pénzkészlet november hóra 62891 frt. 62
782164 frt. 69 kr.

Schaumann Gyula gyógyszerész az urak Stockerauban.

Kérek azonnal 6 doboz gyomorsót, emész-
t, utánvétel, miután nálam az igen
stással van. 3 dobozt Nürnbergből kap-
tak azonban már felhasználtam s jó
töknek elajándékoztam. Ugy hogy minél
ebben gyomorsó birtokában óhajtanék
t, mert gyomrom ezen kitűnő szert már
nélkülözheti.
Gera, (Reuss herczagság) 1884 jul. 9.

Tisztelettel
Günther Constantin.

Kapható a feltalálónál, gyógyszerész
Stockerauban és minden magyar országrak
gyosztárban.

Egy doboz ára 75 kr.

Szerem kitűnő sikere gyomorbajknál,
székrekedéskor, figyelemzetem tehát a n.
közönséget csak Schaumann Gyula valódi
gyomorsót kérem és kérem arra ügyelni, —
gy minden doboz névaláírással el legyen
számlázva.

Köszvény betegeknek Kwizda Ferencz
cs. k. udvari szállító és körgyógyász-
Stockerauban.

Korneuburgban

Szerencsémre szolgál, önt tudósíthatni
az öntől kapott köszvény folya-
s, engem kimondhatatlan köszvény-
talmaitól meg szabadított, és
ellen már minden lehető szert sikerte-
l használtnam.

Nem mulasztom el, azt minden köszvény
reuma bántalomban szenvedőnek legme-
gobb ajánlani; köszönetem nyilvánítása
leltt vagyok

alázatos szolgálja
Kaller M.

Alsó-Hillerdorf 1884. szept. 29.
Az árúhelyekre vonatkozólag lapunk
számában foglalt köszvényfolyadék czi-
hirdetésére utalunk.

Színház

(V. Gy.) A tegnap színpadra került „Ni s i-
ez idény második operette újdonsága.
ha a két operett hatása közt párhuzamot
erünk vonni azt látjuk hogy míg a „Hoff-
man meséi“ classicus zenéje szebnél szebb
számaival hidegen hagyta közönségün-
s üres házak előtt szokták adni — ad-
„Nisida“ a tegnapi hatása után itélve
színléleg cassa darab lesz. Igaz ugyan
gy ha cassa darab lesz az egyáltalában
az oporette érdeme, hanem Aradi uré
költséget nem kimélve, nemes áldozat
sággal „hat külön szerecsent“ szerződe-
s szerzesen kókuszdió tánczhoz, ez ope-
előadásaira (mint az authenticus szin-
elt tudunkra is adta) továbbá a rom-
tomboló, fákat kitépdeső, házakat rom-
lóntó „hurrikán“ néger vihart is sike-
megnyerne néhány előadásra s végül a
ony legördüite után az „ünnepélyes nap-
tette“ volt látható „teljes pompájában.“
Mindezek valamint tegnap lehető leg-
gyobb tetszést érték el, úgy valószínű-
gy még ezutánra is állandó vonzerő
nyak gyakorolni a közönségre. Különösen
gyerték a község tetszését a szer-
tetett négerok! kiknek vezetője Seiwera
meginterviewolása alkalmával nem győzte
ggé dicsérni közönségünket s ebbeli óha-
t fojzték ki vajha szerződésüket öka-
ndón Aradi ur a komoly drámákhoz és
egyebekhez is. Mindenesetre igazgatónk-
s megfontolásra méltó kasszája ér-
ében.
De maradjunk tárgyilagosak s beszél-
de végre magáról az ope-ettől is A szö-
gyűgyűségét ellensúlyozza a zene üressé-
Az első felvonásban kissé szellemesnek
hált szöveg a darab folyamán teljesen el-
pul és sem érdeklődésünket nem költi fel
nem mulattat a zene pedig határozottan
tat. Az egész partitúrában alig van egy két
rhető szám: az ügynökök comicus szerzetje
nyanazok néhány coupleja s a második fel-
n a Nisida és Montriél duója, melyet ugyan
pólónainak (Montriél) sikerült elrontani. Kül-
ben K. urra nagyon talál a szöveg egy he-
e mikor Barnacle impresario (Gyöngyi) szer-
tetni akarja tenoristának s ő így kiált fel
tenorista! mi is így kiáltunk fel csakhogy

más pontozással: ő tenorista? Nisida há-
látlan szerepét Örléy Flóra sok jóakarata-
s dicséretes buzgalommal játszotta s hogy
zajos tetszést nem jutalmazta igyekezetét
annak az oka az a sok semmitmondó szám
melyet végig kellett énekelnie.

Sajó Endre (Rogrigo) élénk játéka s
ügyes couplei tetszést arattak. Gyöngyi
(Barnacle) Tollagi (Rinaldó) Ferenczy
(Rinaldini) szerepeiknek csekélyke háladatos
comicus részeit eléggé érvényesítették.

Színházi műsor. Vasárnap: „Bibor és
gyász“ pályanyertes eredeti történeti dráma
néma képlettel 5 felvonásban. — Hétfőn:
„Az árendás zsidó“ népszimű, dalokkal.
Kedden: „Aszalai uram leányai“ vigiá-
ték. — Szerdán: „A háromsörű kacsa“
bohózatos operette. — Csütörtökön:
Ellinger Ilona jutalomjátékára „Az arany-
ember“ szimű Jókaitól (Ellinger kisasz-
szony Noámit játsza.)

CSARNOK.

Az enyészet.

Itta: Suhogó.

Budapest, nov. 7.

„Minden szentek napján“
fáklyát gyujtok az emlékezetnek. Pedig en-
gem is kalvinistának szült szegény anyám.
Nem tudom, megfordul-e sírjában e vakmerő
esekedetre, de hiszem, hogy szilárd kalvi-
nista hitében türelmesebb lesz, mint az én
igen tisztelt barátom ut. Csiky Lajos ur, ki-
nek ridég dogmája szerint, „megszűnik refor-
mátus lenni, ki minden szentek napján, ha-
lotta iról megemlékezik.“

Halottairól, és nem a szentekről! Igy
tessek megérteni. Pedig bizony a szentekről
is sokszor megemlékezünk mi, jámbor kal-
vinisták, köztök főként szent Amos pró-
fétáról, ki ekként fohászokodott vala a boros
üveghez: a d j a t o k, h a d d i s z o m!

Fájn mondásnak tartom, kivált ilyen-
kor mikor „bus őszi szellő leugeti a fákat“
s a szél zugásában előre veti árnyékát a mé-
zes boros disznót, a vékony accordu ke-
resztelő, a sirig tartó hadalozás kezdete: a
kézfogó és a lakadalom. Meganyi téli mulat-
ságok. Öszre semmi sem dukál. Dul az
enyészet.

De hát nem arról az enyészetről akarok
én most lamentálni, mely elnyeli a vallási
fanatizmus harsány szavát, mely a női arca-
ra csinált virágokat verázsol az ifjuság ró-
zsái helyett, hanem a speciálisan magyar
enyészetről, mely ott rombol az országos ki-
állításán. Igaz hogy a terület a közönség
előtt elvan zárva, de hát ide is besegít egy
kis — protektio.

Memento mori. Ez az igazi halottak
estéje. Nem kell ide viaszok gyertya, lámpio-
n és gyászkoszorú; körös-körül lebbeg a
szomoruság.

Az iparszarnok nyitott kapuin dul az
őszi szél, s a Vidoné arcképe didereg a
photografusok kiállításában. Nem csoda, de
mikor oly kevés rajta — a ruha. A többi bu-
dapesti szépek is boros kedélyvel tűrik, hogy
ládákba csomagolják azt a sok női bajt,
melynek felét a jó photografusok pemzlije
hazudta össze. Az aranyos mentéket, a ra-
gyogó női ruhákat, a selymet és csipkét le-
akaszották a szabó. Persze dőlömög. Nem
óhajtottá ő a vizontlátát

A könyvek” is megmozdulnak. Ráth Mór
egymásra rakja azokat a becses kéziratokat,
melyeket jó Toldy Ferencz s a nagy költő
Arany János vitt a szent István (Csodádom,
hogy a debreczeni kalvinista professorok ki-
nem csupják a historiából mert bizony Szent
István is szent) koronájához tartozó orszá-
gokban legnyújásabb könyvkereskedőhöz Jó-
kai Mór könyves játéka is megmozdul, to-
vábbitva azokat a ragyogó eszméket, melyek
a magyar irodalom utánozhatlan gyöngyei.

Egy egész világ van ebben a tékában.
A dicső mult és a villamos jövő. A magyar
nemzet dicsőséges napjai, a szerelmes szív
s euvedése öröme, büne, szenvedélye, a para-
dicsomhoz hasonló tájak minden gyönyörű
sége.

Két fiatal ur áll mellettem s beszél-
getnek.
— Hogy lehet ennyit összeírni? há-
mul az egyik.

— Hát ha még az mind együtt volna
a mit én összeírtam! sohajt a másik.
Kíváncsi lettem. Vajon mitéle nevezet-
esség lehet ez a sovány czinyge ember?

— Hát ön már annyit összeírt? kér-
deztem legnyújásabb hangon.
— Meghiszem azt uram. Harmincz éves
vagyok és tizenkét év óta diurnista.

No már ez igaz. Tizenkét év alatt sok-
kat össze lehet másolni. Ha egy tömegben
velna, nem borítaná be a Bisotka bányák
hírea fehér gubája sem, mely ismét vissza-
kerül Debreczenbe, s alussza az igazak álmát
egy jövő kiállításig. Mert hát e nélkül a fe-
hér guba nélkül nem lehet kiállítás. Vala-
mintségesen vásár nem lehet zsidó nélkül, kö-
vetválasztás Czinez Náci nélkül.

De nemcsak az iparszarnokban dul az
enyészet. A többi pavillonokban és nagy a
mozgósítás. Hatalmas tót legények, s mar-
cialis tót amazonok csomagolnak ládákat ta-
szigálnak, szórják a szalmát s a vaskos él-
ceket.

A mohai vízek nymphája, a szép kis
mohai Agnes kirepült már, szárnya alatt vi-
somb az a 10 darab aranyat, melylyel Milán

szerb király honorálta egy pohár mohai vi-
ért.

Néző közönség nagyon kevés. Az is fe-
lette válogatott. Olyan, a ki nem pályázik
— emlék után. Pár fiatal ember megnézi
még egyszer azokat a kedves helyeket, hol
a villany ábrándos fényénél egy egy gyön-
géd kézzsoritást requirált. Ki tudja, az a fi-
atal ember is, ki egy padon lehorgasztott
fővel szemléli a fü enyészét, kire gondol
Talán valamelyik csintalan tagjára a sors
jegy elárúsító szoknyás tábornok? Vagy va-
lami vidéki szép asszonyra, kinek szöke für-
tehez van kötve életének ragyogó vig kedve?

Mások nem ilyen melancholikusok. Van-
nak örök vidám kedélyek (még pedig az
öregjéből) kik csak a Törley pezsgőjét saj-
nálják, meg azt az emlékezetes fülkét,
melyre nézve jó Matlekovics Sándor
kiállította a tilalomfát hogy „a borkóstoló fül-
kében a kiszolgáló hölgyeknek a borkóstoló
urak ölébe ülni nem szabad.“ Mi már ez szó
gám? kérdené Mokány Bercezi.

Most már üres a fülke is. A borkóstol-
tató anyagok tova repültek. Pénztáros kis-
asszonyok, sorsjegy-tukmál hölgyesek, s
minden rendű és rangu tagjai a kiállítás nő-
világának szerte rebentek. Hová? Azt csak
az isten tudja, meg Zichy Jenő a nagy gróf.
Hanem annyi tény, hogy a debreczeni csár-
da fedelén fészkelő golya soknak csak kere-
pelt, de soknak hozott is valamit. Az ily
kiállítási emlékeken aztán nem fog az
enyészet.

Persze a jó vendéglős urak sem sokat
busulnak azon, hogy fúj a szél. Azt a pro-
szakot, melyet a kiállítás rajtuk tagba vert
nem fuja el maga az orkán. En bizony nem
tudom, mit gombolt be Fehér Hermann, de
azt határozottan állítom, hogy minden deb-
reczeni kiállító közt az ő kiállítási érme ér-
legtöbbet.

Bezzeg nem így füttyöl a fővárosi ven-
déglátó publikum. Jámbor családok beamte-
rer egész megkönnyebbülten sétálnak s szin-
te látszik az arczukon a nagy megelégedés,
hogy már vége van Bizony nem is csoda.
Szörnyű nagy volt a vendégjárás. A lábszá-
rakon busongó bugyogó lötyögéséből számta-
ni pontossággal meg lehet határozni, hogy
kinek hány vendége volt? A ki árva lányt
vett feleségül, azon még csak van egy kis
ösztvér, de a kinek kilencz sógorasszonya
van Nógrádban és Arvában, az igazán árva
ságra jutott. Mert hát Magyarországon le-
geslegnagyobb ur — a vendég.

Az enyészet kipusztította a vendéget
is. Az iparszarnok előtti szökőkut körül nem
nézik többé szent (Jézuskám, már megint
szent?) áhitattal tulipiros falusi alakok a
játsti vizsugarat. Eltűntek a 3 kros székek
is, melyeken tagba szakadt matróznak 3 frt
árut üldögéltek — teljes 3 krért. A katoná-
zene nem hozza össze az ösmerősöket.

De nini. Az a barna menyecske még
most is ott sétál. Ismerős alakja a kiállítás-
nak. Lehetett látni majd mindennap, mi-
ként magyarázta falusi rokonainak a kiállí-
tási rarításokat. Mégpedig nagy szakérte-
lemmel. Magam is hallottam, midőn a szén-
betegségben feketedő selyem bogárra
rádisputálta, hogy „ebből lesz a feke-
te selyem“. De hátmég ez mind csekélység.
Mikor olyan hazafi is akadt, a ki naponként
megnyalta a pénzügyminisztérium pavillon-
jának só kapuját, s még ma sem hiszi, hogy
sóból volt.

Elmerengve bandokolok a rombolás
munkája között. Most még van zaj, de majd
az se lesz. A hatalmas műből nem marad
még más, mint egy pár pavillon, azt is el-
lepi sárga falevéllél az enyészet szele.

Egyen azonban nem fog az enyészet.
Az megmarad. A kiállítási deficit!

Legújabb.

(„A Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.)
BECS nov. 7. A magyar delegá-
tíó négyes albizottsága ülésén Kállay
kijelenté, hogy a legutóbbi események a
Balkánfélszigeten semmi befolyással nin-
csenek a boszniai viszonyokra, hol tel-
jes rend, nyugalom van. A népszámlálás
és sorozás legnagyobb rendben csak
imént fejeztettek be.

BECS nov. 7. Konrád báró közok-
tatási miniszter állásától saját kérelmére
fömltetett és az urakháza élethozrig-
lani tagyjává kineveztetett. A Lipótzind-
nagykezesztjét kapta. Helyébe Gautsch
udv. tanácsos neveztetett ki.

Felölös szerkesztő és kiadó laptulajdonos
VERTESI ARNOLD.
Főmunkatárs: KARCZAG VILMOS.

Nyilt-tér.

Aranybánya...

mely által gazdaság, bold-
d o g s á g és megelégedettség szereshető.
Mindenkinek ingyen kimutatatik, ki
bizalmasan pontos címét „R
2003“ poste restante Hauptpost Wien.
beküldi.

Az egyedüli s teljesen esal-
hatatlan szer még akkor is, ha
minden egyéb a hajkihullása
ellen sikertelen maradt, az én
amerikai eredeti Bay-Ramom.
A haj kihullása 8 nap alatt
megszűnik végképén s annak
sűrű utánövése háromszor
ZUM HAALWONND. annyi időre biztosítottatik. —
Fejkorpa s egyéb tisztáltságok egy
éj alatt eltűnnek. Barmely pipere asztalon
nélkülözhetlen tejmosóvíz. Ára 1 frt 40 kr.
Főraktár: Wessely J. okl. gyógsz. Bécs, I.,
Augustinertrasse 7. Palacsok teljes czimem
nélkül — hamisítványok. Naponként postai
szállítás. Raktár Dr. Rótschnek V. Emil
debreczeni, s minden jelentékenyebb gyógy-
szertárban.

Holnapután hétfőn

CSOKONAI^a kis vendéglőben
(Csapó utca sarkán)

Friss
hurka, kolbász

és
TEPERTŐ

lesz kapható.
Színházi előadás után a leg-
válogatottabb friss enni valók állanak
a t. közönség rendelkezésére.

PI SZEN

(COAKS)

ugyszinte köszönet fűtésre és kovácsok
részére legjobb minőségben házhoz is
szállítva ajánl jutányos áron
a légszeszgyár igazatósága.
Megrendeléseket részünkre elfogad Kon-
dor L. ur czepléd utcán.

Kolompér eladó

a kir. gazdasági tanintézet-
nél, házhoz szállítva méter-
mázsája (két kis zsák) 2 frt.
Megrendelések, a lakás pon-
tos megnevezésével a ház-
mesternél.

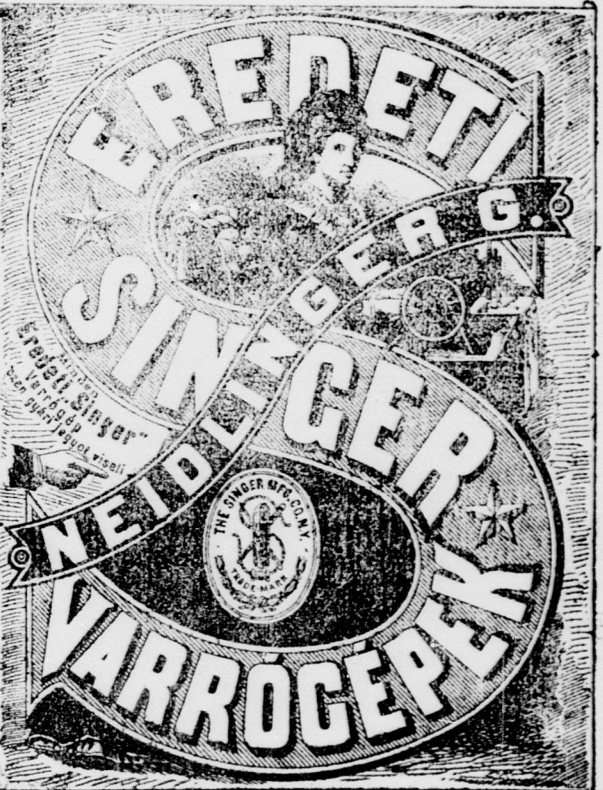
Előnyös kereset!

Minden ra gu állandó személyek,
kik a törvény által megengedett ál-
lam-és magán-sorjegyek részletfizetés
melletti eladásával foglalkozni óhaj-
tanak, igen előnyös feltételek mel-
lett felvételnek; némi tevékenység
esetében

havonként 100 egész 200 frt
kereshető.

Ajánlatok az eddigi foglalkozás meg-
nevezésével intézendők: Rudolf Mos-
sehez Bécsben E. szám 1001. alatt.

Előnyös kereset!

Valódiak egyedül NEIDLINGER G-né
Debreczenben, piac-utca 2138.
Eladás 1 frt heti részlet alapos ok-
tatás és 5 évi jótállás mellett.
Mindennemű ócska varrógép fizetés
gyanánt elvállaltatik, illetve becsérlettik.
Mindem más varrógép, mely itt mások
által Singer név alatt árusítottatik el utá-
zott és nem eredeti.

LEGOLCSÓBB ÁRAK! SZOLID KISZOLGÁLAT!

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA

Órás és ékszerész

Debreczen főpiacz 2142 sz. a. a posta tőszomszédságában.

Folyton legnagyobb választékban írásbeli jótállás mellett kaphatók.

JAVÍTÁSOK JUTANYOSAN!

OSKA ÉKSZERT VASÁRLOKI

EZÜST ÓRÁK 1 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL.		ÉKSZEREK a m. k. fémjel hiv. bélyegével.		13 PRÓBÁS EZÜSTNEMŰEK.	
Cylinder 1 fedelű 8 fttól feljebb	" 2 " 11 " "	Arany gyűrűk 2 fttól feljebb,	" láncz 18 " "	6 pár kés és villa 14 fttól feljebb	6 ; esemegék és villa 10 " "
Ancre 1 " 10 " "	" 2 " 14 " "	" női függő 3 " "	" gyermek 1.50 " "	1 gyermek evőeszköz 5 " "	1 pár tömör gyertyatartó 35 " "
Remontoir 1 " 12 " "	" 2 " 16 " "	" karperecz 16 " "	" medaillon 8 " "	1 drb. czukortartó 35 " "	Czukkorfogó 4 " "
Nickel remontoir 8 " "	" 2 " 16 " "	" női mellű 10 " "	" férfi 5 " "	Kulestartó 4 " "	Eczet és olajtartó 35 " "
Arany órák 1 évi jótállással.		" garnitúra 15 " "	Ezüst éra láncz 2 " "	Pohártartó 30 " "	Gyümölestartó állvány 8 " "
Női cylinder 1 fedelű 16 fttól feljebb.	" remontoir 1 " 24 " "	" karperecz 2 " "	Gyémánt gyűrű 8 " "	Névjegytartó 20 " "	Vajtarto 25 " "
" 2 " 30 " "	" 2 " 30 " "	" függő 12 " "	" garnitúra 35 " "	Teljes 6 személyre való evőeszköz, börtokban 110 fttól feljebb.	
Férfi " 1 " 30 " "	" 2 " 45 " "				
" 2 " 45 " "					

Legnagyobb raktár: ékszerek, ezüstneműek és órákban!

Figyelemre méltó minden nőnek.

Női ruha szabászat és készítés mértékvetel és minta rajzoláiban legtekélyesebb s legkényesebb mód szerint alapos oktatás nyerhető

WIZVÁRI IGNÁCZ

első debreczeni női ruha varró és szabászati intézetében.

Főter, Hungáriával szemben Br. JOSINCZINE féle házban.

A legújabbfrancia szabászat legfeljebb 8 nap alatt elsajátítható 10 ftrtér.

Párisi szabás minta jól testhez illő 50 kr.

Egész derék kiszabása s összeférezése 80 kr.

Pongyola vagy ruha kiszabása s összeférezése 1 ftr 20 kr.

Ugyszintén ruhák őszi és téli felöltők a legújabb párisi és berlini divatlapok szerint legjutányosabb árban elkészítettek.

Gyász ruhák 24 óra alatt, bár mennyi, elkészítésre felvétetik.

Vidéki megrendelések mérték vagy ruha derék beküldése után pontosan s leggyorsabban elkészíthetnek.

Kívánatra minta kollekciók bérmentve küldetnek.

A t. cz. hölgyközönség becses pártfogásába ajánlva magam

Wizvári Ignác

J E L E N T É S.

Bevásárlási utamból visszatérve, következő cikkeket ajánlok igen mérsékelt árban, legjobb minőségben.

Schweitz gyártmány.

Egy csoport brüsszeli csipke és pedig 40 méter keskeny vagy 30 méter széles, vagy 20 méter széles csipke csak 5 ftr. Ugyanezen összeállításban legfinomabb 10 ftr.

Egy csoport brüsszeli csipke (utánzat) és pedig 30 méter széles, 20 méter szélesebb vagy 15 méter széles csipke 6 ftrtér. Ezen csipkek, fehér, krém, beige, ficelben kaphatók. Egy ezérna vagy trimming csipke (11 m.) 4 kr. legzélszerűbb gyermek fehérneműekre.

Francia gyártmányok.

Egy csoport selyemcsipkeszővet er. vagy schw. 70 cmtr széles csak 2 ftr pr. m.

Ugyanez Guipure aljban, p. m. csak 2 ftr. 50.

Sp. Selyemcsipke, schw. vagy er. p. m. 6 cm. széles 7 cm. 8 cm. 10 cm.

15 kr. 20 kr. 25 kr. 30 kr.

Matlasse csipke (tisza selyem) p. m. 6 cm. 8 cm. 12 cm. 14 cm.

25 kr. 35 kr. 40 kr. 55 kr.

Lama csipkék minden kigondolható színben, p. m.

7. 9. 12.

25 kr. 30 kr. 40 kr.

Selyem-csipkekendők, er. vagy schw. pr. darab

125 cm. nagy 160 cm. 225 cm. 250 cm.

ftr 1.20 ftr 2.— ftr 3.— ftr 4.50

Matlasse-csipkekendők (tisza selyem), er. vagy schw. pr. darab.

150 cm. 180 cm. 190 cm. 210 cm. 260 cm.

ftr 1.40 ftr 2.— ftr 3.80 ftr 5.— ftr 6.—

BRANDT A.

B é c S. Steiftgasse No 1.

Herzmanskyhaus.

U. i. Nem tetező akadály nélkül visszavétetik.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellérő” könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.

KWIZDA

Köszvényfolyadék

(Gicht-Fluid)

évek óta kipróbált, kitűnő szer

Köszvény, rheuma és idegszenvedőknek

Ezen szer kitűnőnek bizonyult már kificzamadásoknál, az erek megbénulásánál, vér aláfutásoknál, nyomásoknál, a bőr érzéketlenségénél, továbbá idő-

szertü görcsöknel (lábszárgöres), idegfájdalom, daganatoknál, melyek hosszas bekötözések által előállanak, különösen erősítőnek nagyobb fáradalmak előtt és után, hosszabb meneteknél stb. ugyszintén előhaladott korban elől ott gyengességénél

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp-nél, kicsinyben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerárban és Riekl J. Zelmosnál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurst Ferencz-nél; Miskolcra Dr. Csorba István, Dr. Csathy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyháza: Szopkó Adolfnál és Szolnokon: Horánszky és Kecskény Tódor gyógyszerárban.

Főszékhelyi raktár: Korneuburgi kerületi gyógyszerár.

Azonkívül a koronaországok majd minden városa és mezővárosaiban van rakhely, mi koronként a vidéki lapokban köztudomásra hozatik.

Csalások akadályozása miatt kéretik a n. é. közönség vételénél mindig Kwizda mosdóvizet (Restitutionsfluid) kérni, és arra ügyelni, hogy minden üveg egy vörös papírszellettel, melyen aláírásom és védjegyem van, el legyen látva.

3772

885.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nánási kir. járás írószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Goldstein Lőrinczné önkéntes árverési ügyében a nánási kir járásbírószág területén lévő és Dorogon fekvő a dorogi 464 sz. tjkönyvben A + 1 rsz. alatti ingatlanra az árverést 600 ftrban czennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885 évi nov. hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor Dorog város házáján megtartandó nyilvános árverés a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, — vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson 1885 évi szept. hó 22-ik napján.

A nánási kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén aljárásbíró.

J E L E N T É S.

Van szerencsém egy a helybeli mint a vidéki nagyérdemű közönséget értesíteni hogy az őszi és téli idényre raktáramat a legjobb anyagból készült

női, férfi és gyermek bőr, posztó és nemez lábbeli

árakkal szereltem fel.

Ezután is mint eddig főtörökvésem oda irányuland az igen tisztelt cipőt vevő közönségnek a legjobb minőségű árukat a legolcsóbb árban szolgálhatni, a nagyérdemű közönség további b. pártfogását kérve illő tisztelettel

FALK OTTÓ.

Debreczenben a városház épületben Telegdi K. Lajos könyvkereskedése mellett.

csizmához

szinte javítások gyorsan és pontosan készíttetnek.

Az arany

Megrendelések mérték után, ugytalan eszköz-

Szerk...
Pec...
Hé...
XII...
De...
T...
nagy k...
hogy ő...
lemmel...
lunk' so...
nem es...
z tükkn...
a nagy...
lésében...
állásból...
ellenzék...
kor Tis...
leménye...
Ser...
szónok...
rint) ne...
Szilágyi...
Kálmán...
ségében...
kifejezés...
vet, nem...
szél, M...
avagy S...
a patho...
keveseb...
tömörse...
dott élé...
noki áll...
alkalmaz...
hanglejt...
Egy oly...
tis gróf...
tűnt föl...
kor aztá...
rad a k...
biralás...
nagyon...
gyilagos...
szik az...
lyása.
Egy...
hogy: z...
sonit p...
benne a...
egy et...
A „De...
A...
„Ne...
N...
Arta...
M...
Róz...
H...
Elvé...
N...
Epe...
Sá...
Alva...
Cs...
Sápa...
Ej...
Szög...
A...
Ann...
Ar...
Zárd...
M...
Hova...
Hd...
Föl...
Bü...
„Ne...
„N...
Arta...
Me...
*) E...
az a Szau...
„Hortob...
a költő álta...
tétében is fo...